

meri, csak egy finom női lélek szokta egy csokor virággal megkeresni...

A költő és a festő

Az elfelejtett festőt, a virágok és tájak, a színek és igazságok költőjét mennyire híven és multhatatlanul jellemzik a legkisebb vonásai, a legfőbb megjegyzései, csak úgy, mint átfogó nagy hitvallása a művészetről és az emberi sors legnagyobb kérdéseiről. A Juhász-muzeum emlékei őrzik ezeket a gyors és alkalomszerű üzeneteket:

Fehérvárról írta 1922-ben Juhász Gyulának:

»Kedves Juhász! Fájdalom, nem mehettem ismét ki Hollandiába. Pénzünk annyira értéktelen, hogy nagyon sok kellene. Most Prohászka Ottokár püspök ur vendége vagyok s arcképét festem. — Azt hiszem, nem sokára viszontláthatom. Addig is üdvözlöm önt és kedves Mamáját meleg szeretettel
K. L.

Pár évvel későbből való ez a megható, gyors ceruzajegyzet, amelyet becsusztatott a költő ajtájába:

»Kedves Gyula! Itt jártam, hogy megköszönjem a jóakaratot, mellyel kiállításom alkalmával velem foglalkozik és megcsókoljam édes anyjának drága kezét. Az ajtó zárva volt, csak a lelkem teheti meg, szeretettel
Károlyi Lajos.

Es még néhány sor 1927 március 7-ről; a Rókus kórház beteggyábjából, néhány nappal a vég kezdete előtt — talán az utolsó sorok, az egész életében független és szabad művész megdöbbentő segélykiáltása a költőhöz:

»Kedves Gyula! Veszélyes vesekőoperációval bennfekszem a Rókus-kórház urológiai sebészeti osztályán, II. em. 51. ajtó, 21. ágy. Nagyon kérem, tekintve, hogy már december óta ágyban fekszem, szegedi barátainkkal együtt egy társadalmi akció megindítását. Baráti szeretettel Károlyi Lajos.

Néhány küldemény még elérkezett a betegágyhoz, de az aszketikus, önmegtartóztató, apostoli élet — amely sohasem áldozta föl szuverenitását és amely a maga számára megelégedett a vegetáriánus életrend bőjti szigorával — néhány nap múlva keserves halálos küzdelem után elfogyott. A művészből — aki egykor Ferenczy Károlylyal, Iványi-Grünwaldal, Torma Jánossal, Rudnay Gyulával kereste a szépség költészetét Hollósy Simonnál Nagybányán, Münchenben, Párisban, Flórenczben, Rómában — nem maradt meg más, mint apostoli életének példája. A Szentek élete felé kívánczó hitvallása és képeinek, vázlatainak csodálatos lírája.

Az elfelejtett festő örök élete most kezdődik, hogy 13 év siri kriptájából egész művészete először tárul föl a nyilvánosság színpadán, hitvalló életének és roppant hagyatékának ma megnyíló kiállításán.

Károlyi Lajos örök élete kezdődik, aki szent volt és művész volt.

Vér György

Elsőrendű kárpitos munkák
SZEDRE / I-nél
Szent Mihály-utca 1, Fodor-utca sarok
Telefon 15-56. Nagy raktár

ELADÓ

politurós új díofa telehálószooba
KAKUSZI műasztalosnál. Kossuth Lajos-szögűt 5 szám

Párisi Nagy Áruház Rt. Szeged (Csekonics és Kiss-utca sarok)

BEFÖZÉSHEZ

Babos üveg félféher:				
liter	0.3	0.5	0.75	
ár	5 drb —.68	4 drb —.68	4 drb —.88	
Befőttes üveg félféher:				
liter	0.25	0.4	0.5	
ár	4 drb —.58	4 drb —.68	4 drb —.88	
Lekváros üveg félféher:				
liter	0.2	0.3	0.5	
ár	5 drb —.58	5 drb —.78	4 drb —.88	
Ugorkás üveg félféher:				
liter	3	4	5	6
ár	—58	—78	—98	P 1.18
Patent üveg 75 mm-es:				
liter	0.3	0.5	0.75	1
ár	—84	—94	P 1.04	P 1.14
Patent üveg gumi 75 mm-es	1 drb			—06
Befőtt kötöző spárga	1 gombolyag			—16
Pergament papír	3 iv			—24
Befőtt címke üvegre ragasztható	10 drb			—08

székrekedés? Belenyheség?
használjon
Neda-Gyümölcskockát
Ártalmatlan, enyhe, megbízható
DOBOZ 0.60 és 2.40 PENGŐ
Minden gyógyszerertárban kapható

De Gaulle tábornok a londoni francia komité vezére

Írta: Parragi György

A francia rádió szerint a bordeauxi kormány Weygand tábornok indítványára megfosztotta katonai rangjától de Gaulle tábornokot, azért, mert nem tett eleget a kormány ama fölhívásának, hogy szüntesse be londoni tevékenységét és térjen vissza Franciaországba. A tábornok elcsapása annál is inkább nagy föltűnést keltett egész Franciaországban, mivel de Gaulle futotta be a pár hétig tartó francia-német háború alatt a legkiemelkedőbb katonai karriert. Amikor a háború kitört de Gaulle egy páncélos ezrednek volt a parancsnoka ezredesi rangban. A szedáni katasztrófa után Reynaud akkori francia miniszterelnök meghívta de Gaullet, akit időközben tábornokká léptettek elő, a kormányába mint államtitkárt és a honvédelmi minisztérium vezetésével bízta meg. De Gaulle ebben a minőségében a Reynaud-kormány katonai szakértője is volt.

Már ezalatt az idő alatt is éles ellentétek mutatkoztak a fiatal tábornok és a két aggasztán hadvezér, Pétain és Weygand között. Ezek az ellentétek Franciaország katonai összeomlása után végleges szakításhoz vezettek. Pétain és Weygand céltalannak látták a további ellenállást és ezért a németektől fegyverszünetet kértek. Ezzel szemben de Gaulle a harc folytatása mellett tört lándzsát. Barátjával, Reynauddal a háború folytatása mellett tüzelt. Pétain és Weygand azonban elkerülhetetlennek ítélték Franciaország teljes katonai összeomlását és ezért élesen szembe helyezkedtek Reynauddal és de Gaullel. Olasz hírforrások szerint Weygand mindkettőjüket le akarta tartóztatni és ettől a szándéktól csak azért állt el, mert Bordeauxban megalakult új kormány attól tartott, hogy a le-tartóztatások hírére forradalom törne ki Franciaországban.

De Gaulle és Reynaud így elmenekülhettek Londonba és ott megalakították a francia ellenkormányt nevezhető komitét, amely további háborúra izgatja Németország ellen. De Gaulle, amint az olasz lapok írják, a londoni rádióban mondott beszédeiben »vén tábornokoknak« nevezte Pétaint és Weygandot, akik régóta nem teljesítették aktív katonai szolgálatot, kiöregedtek mesterségükből és nem értenek a modern háború vezetéséhez. E beszédek után nem kell csodálkozni azon, hogy Weygand és Pétain elcsapták a túltemperamentumos fiatal tábornokot.

De Gaulle tábornok neve csak a nagyközönség számára új, katonai szakkörökben nevét már régóta ismerik. A legáltalában a Frankfurter Zeitung jellemezte akkor, amidőn tagja lett pár héttel ezelőtt a Reynaud-kormánynak. »Kévs olyan tüzes vérmérsékletű tisztje van a francia hadseregnek — írta a német lap —, mint Charles de Gaulle. Kévs francia tisztnek volt olyan határozott elgondolása az elkövetkezendő háborúról, mint neki. Amikor még ezredes volt szóban és írásban igyekezett barátokat toborozni elgondolása számára, amely szerint Franciaországnak külön hivatásos hadsereget kell megteremtene. Nem akart többé hosszú háborút, gyors döntést akart elérni mégpedig a motorok segítségével. Szerette az ujkori hadseregben a technikát és nemcsak a technikáért magáért szerette, hanem azért, mert a harci szellem újfeszülését várta a technikától. Ragvogo nyelvezetben vázolta Charles de Gaulle, hogy mikép lesz a nagy hadvezéri elhatározások ismertető jele a gépek közreműködésével létrejött villámgyors döntés. A harcokos hadosztályok galopptembőjét összehasonlította a régi lovasság szerepével, hangsúlyozta a nagy légi kötelékek meglepetést okozó föllépését, a megvert ellenség üldözését. Egész szívét megtöltötte a támadás gondolata. Ezért követelte, hogy az állam-segítse-elő a nagytávlatú ter-

vekhez való kedvet a hadseregben, mert szerint a győzelem istennője csak azoknak adja odát magát, akik álmukban is izzóan és vágyakozóan kíváncskoznak utána. A lap megállapítja végül, hogy de Gaulle tábornok kétségtelenül igen nagy proféta tehetséggel volt fölrüházva.

A Frankfurter Zeitung e jellemzéséből is kiderül, hogy de Gaulle a leglelkesebb szószólója volt a hadsereg gépesítésének. Bár a mult világháború felét német hadifogságban töltötte el és így nem lehetett közvetlen tapasztalata a harcokosik átütő szerepéről, a háború után úgy könyveiben, mint a Sorbonneon tartott előadássorozatában valamint a Saint Cyr-i katonaiskolában tanári minőségében tartott előadásaiban folyton hangozgott a motor nagy szerepét az elkövetkező háborúban. Három könyve jelent meg ezekről a kérdésekről. Világosan megjósolta mindazt, ami a mostani francia-német háborúban bekövetkezett. Rámutatott arra, hogy Németország valószínűleg Belgiumon keresztül fogja támadni Franciaországot és ez esetben át fogják törni a keleti belga erődvonalakat, a belga hadsereget a tengerpart felé szoritják vissza, amiáltal 350 km-es rés támad majd Franciaország északi határára. Ezen a résen önzönlik majd be az ellenség és ezáltal a Maginot-vonal védelmi rendszere értéktelenné válik, mivel az ellenség megkerülheti és körülzárhatja a Maginot-vonalat. Ezt a német támadást Franciaország csak az esetben védheti ki, ha sokszámu gépesített hadosztállyal rendelkezik. Ezért nem szűnt meg hangoztatni és követelni a francia hadsereg motorizálásának szükségességét.

Amint a legtöbb esetben, a látnoki erővel fölrüházott de Gaullet épp úgy nem hallgatták meg és fantáziának nyilvánították, mint angol kollégáját, Fuller tábornokot, aki ugyancsak a motorizálás mellett szállt sikra — eredménytelenül. — Egy embernél találtak csak visszhangra de Gaulle követeléseit: Paul Reynaudnál. Reynaud pár évvel ezelőtt a francia képviselőház hadügyi bizottságában azt indítványozta, hogy állítsanak föl tíz motorizált hadosztályt és egy speciálisan kiképzett roham hadsereget, amely lehetővé tenné Franciaország számára, hogy segítségére siessen szövetségeseinek. Reynaud hivatkozott arra, hogy 3000 katona, akik a páncélkocsikban teljesítenek szolgálatot felér 50.000 önműködő fegyverekkel felszerelt gyalogos katonával.

Reynaud indítványát a hadügyi bizottság elvetette és továbbra is a konzervatívabb hadviselés módszerei mellett foglalt állást, amelyet Gamelin, Weygand és Pétain képviseltek. De Gaulle ebben az időben jelentette ki a Temps katonai munkatársának a következő, azóta bevált igazságu mondatot: »Nem kélttem, hogy elméleteimre egyszer majd visszatérnek, csak attól félek, hogy ekkor már késő lesz.«

Valóban az történt, amit de Gaulle megjósolt. A proféta tehetségű katona csak akkor juthatott döntő szerephez, amidőn már minden elveszett és amikor a jóvátételten katasztrófa véglegesen igazolta őt.

De Gaulle most megkísérli a lehetetlent: az összeomlott Franciaországban fel akarja támasztani az ellenállás szellemét, amit Pétain és Weygand teljesen céltalannak tekint. Ezért de Gaullet kitaszították a francia hadseregből, forradalmárnak, lázadónak nyilvánították, akire golyó várna, ha visszatérne Franciaországba.

Szülők — Diákok!

A MAJOR gyorsírószakiskolában

Horváth Mihály-u. 3. szüneldei és államvizgára előkészítő modern irodai gyorsírási és gépirási tanfolyamok kezdődnek. Keresztény iskola. Kisképez gyorsírástánítóvá. Tájékoztató. Telefon 19-10.